

Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu

Studentski trg 3, Beograd

Izbornom i Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta

Dekanu Filološkog fakulteta, prof. dr Ljiljani Marković

Komisiji za pripremu izveštaja

PRIGOVOR na izveštaj i sažetak o kandidatkinji prijavljenoj na konkurs za izbor jednog redovnog profesora za užu naučnu oblast Opšta lingvistika, predmeti Sintaksa i Usvajanje prvog jezika na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu (konkurs za navedeno radno mesto objavljen je 14. 11. 2018. u oglasniku Poslovi, br. 803)

Izveštaj i sažetak javno su dostupni 15 dana od 08. 02. 2019. na internet strani Filološkog fakulteta http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/obavestenja/pravna/Jasmina_Moskovljevic_Popovic_red_izvestaj_FLF.pdf i http://www.fil.bg.ac.rs/wp-content/uploads/obavestenja/pravna/Jasmina_Moskovljevic_Popovic_red_sazetak_FLF.pdf

Uvid u konkursnu dokumentaciju izvršio sam 20. februara 2019. godine.

Statut Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu (čl. 131, st. 3, tač. 3) propisuje je da Izorno veće fakulteta formira komisiju za pisanje referata o kandidatima koja se sastoji od najmanje tri nastavnika sa naučnim zvanjem iz uže naučne oblasti za koju se kandidat bira. Naučno zvanje iz uže naučne oblasti Opšta lingvistika poseduje samo članica komisije dr Vesna Polovina, dok ga dr Jelena Filipović (hispanistika) i dr Zorka Kašić (fonetika) ne poseduju. Na samom Filološkom fakultetu, a i na ostalim univerzitetima u Republici, postoje nastavnici sa naučnim zvanjem iz uže naučne oblasti Opšta lingvistika. Takođe, nijedna od članica komisije nije se tokom svoje naučne karijere bavila oblastima opšte lingvistike koje su kao predmeti dopisane tekstu konkursa, što ozbiljno dovodi u pitanje njihovu kompetentnost da procene kvalifikacije kandidata prijavljenih na konkurs. Osim toga, postoji sukob interesa u formiranju ovakve

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИМЉЕНО		22. 02. 2019	
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	418/1		

komisije. Naime, uz dr Vesnu Polovinu, koja decenijama radi na istoj katedri kao i predložena kandidatkinja (i koja je već bila član komisija za izbor predložene kandidatkinje, v. ispod), dr Jelena Filipović je više od petnaest godina angažovana kao saradnik upravo ove katedre, a dr Zorka Kašić je, do odlaska u penziju, provela, na osnovu raznih ugovora, otprilike jednu deceniju na pomenutoj katedri. Očigledno je da u komisiji nedostaje član koji nije tzv. povezano lice u smislu odredbe iz člana 32. Kodeksa preprofesionalne etike Univerziteta u Beogradu. Ova nepravilnost u tesnoj je vezi s navodima koje ću izložiti u nastavku.

Predložena kandidatkinja ne ispunjava minimalne uslove za izbor u zvanje redovnog profesora za grupaciju društveno-humanističkih nauka koji su propisani Pravilnikom o minimalnim uslovima za sticanje zvanja nastavnika na Univerzitetu u Beogradu. Komisija je prilikom vrednovanja publikacija predložene kandidatkinje uzela u obzir i nepostojeću knjigu, proglašivši je monografijom. Uslov propisan Pravilnikom jeste „odobren i objavljen univerzitetski udžbenik za predmet iz studijskog programa fakulteta, odnosno univerziteta ili naučna monografija (sa ISBN brojem) iz naučne oblasti za koju se bira, u periodu od izbora u prethodno zvanje“. U dokumentaciji se, doduše, nalazi nekakav rukopis na čijoj naslovnoj strani piše „Korelativne konstrukcije“, ali bez ISBN broja i CIP-a. Uz pomenuti rukopis nije priložena nijedna stručna recenzija. S obzirom na to da su listovi rukopisa povezani tzv. spiralom, pretpostavljam da je u pitanju nekakva skripta.

Iza ove skripte krije se vrlo zanimljiva, ali i uznemirujuća priča. Komisija Filološkog fakulteta za plan i razvoj, na čelu s predsednicom dr Vesnom Polovinom, predložila je na sednici održanoj 23. aprila 2018. godine da se raspiše konkurs za jednog red. prof. za užu naučnu oblast Opšta lingvistika, predmeti Sintaksa i Usvajanje prvog jezika. Odredba iz člana 6. Pravilnika o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu u stavu 2. nalaže da „Ako se radi o izboru lica koje se nalazi u radnom odnosu na određeno vreme na fakultetu [u ovom slučaju to je vanredna profesorka], konkurs se raspisuje najkasnije šest meseci pre isteka vremena na koje je to lice birano, na osnovu obrazložene inicijative katedre“. Isto je propisano i odredbom iz člana 75. Zakona o visokom obrazovanju, što znači da je

znatnim kašnjenjem u raspisivanju konkursa prekršen zakon. Nejasno je na osnovu čega je pomenuta komisija predložila raspisivanje konkursa baš za redovnog profesora znajući da vanredna profesorka kojoj u novembru 2018. prestaje ugovor o radu ne zadovoljava uslove za izbor u zvanje red. profesora propisane Pravilnikom, među kojima posebnu težinu ima onaj koji propisuje objavljenu monografiju. Izabrana kandidatkinja ne samo što nije imala objavljenu monografiju u aprilu 2018, već je nije imala ni u toku konkursom propisanog roka od 15 dana za dostavljanje konkursne dokumentacije. Pošto mi je na ovu činjenicu skrenuta pažnja, za dotičnim tekstom počeo sam predano da tragam. Prvo zavođenje ove publikacije u Cobiss („u štampi“) desilo se 26. decembra 2018, dakle mesec dana nakon što je istekao rok propisan tekstom konkursa. Međutim, ni posle tog datuma do nje se nije moglo doći. Nakon što mi autorka nije odgovorila na mejl u kojem sam se raspitivao o knjizi (18. decembra 2018), 17. januara 2019. posetio sam štampariju Belpak, gde su me obavestili da je knjiga izašla iz štampe i da se nalazi na Filološkom fakultetu. U skriptarnici Fakulteta tog istog 17. januara dali su mi informaciju da ni oni knjigu nisu dobili. O svojoj neuspešnoj potrazi za knjigom odmah sam obavestio mejlom i dekana Filološkog fakulteta, ali odgovor nisam dobio. Na kraju, pojavio se i izveštaj komisije (potpisan 6. februara 2019), a do knjige nisam mogao doći, tj. u Cobissu se vodila da je u štampi. Knjiga se tek 12. februara, dva i po meseca od završetka propisanog roka za predaju konkursne dokumentacije, pojavila u Cobissu kao postojeća u biblioteci Katedre za srpski jezik Filološkog fakulteta, ali ne i u Narodnoj biblioteci Srbije, o čemu sam 14. februara 2019. dobio i potvrdu službenog lica NBS. Ona se ni na dan pisanja ovog prigovora ne nalazi u Narodnoj biblioteci Srbije, čime je izdavač prekršio obavezu propisanu odredbom iz člana 9. Zakona o obaveznom primerku publikacija. Kao novinar koji se više od četiri decenije bavi naukom bio sam zaprepašćen. Čemu ovoliko skrivanje jednog naučnog dela od javnosti, da bi se ono pojavilo tek pošto je Komisija za pisanje izveštaja predala izveštaj? Nije li smisao naučnog dela da bude izloženo naučnoj kritici i vrednovanju? U ovom slučaju, sve je učinjeno da do toga ne dođe.

Ova činjenica pobudila je kod mene sumnju u opus predložene kandidatkinje, pa sam došao u posed njenih prethodnih izveštaja za izbor u zvanje. Možete zamisliti moju nevericu (o ostalim osećanjima ne bih ovom prilikom) kada sam u izveštaju za izbor u

zvanje vanrednog profesora od 19. juna 2008. naišao na podatak da je kandidatkinja birana na osnovu knjige „Savremene sintaksičke teorije I“, koja ni dan danas ne postoji, što se lako može proveriti pretragom Cobissa¹ (gde se ne mogu pronaći ni „Sintaksičke teorije II“). O svemu ovome saznanja je morala imati predsednica komisije dr Vesna Polovina, jer je i te 2008. bila članica komisije za izbor u zvanje predložene kandidatkinje (da li su s ovime bile upoznate i druge dve potpisnice izveštaja, dr Jelena Filipović i dr Zorka Kašić, nemam saznanja). Takvo neakademsko ponašanje, zabranjeno odredbom iz člana 24. Kodeksa profesionalne etike Univerziteta u Beogradu, dr Polovina sebi nikako nije smela dopustiti, s obzirom na činjenicu da je na čelu (predsednica) tako važnih tela na fakultetu i univerzitetu kao što su pomenuta Komisija za plan i razvoj, Savet Filološkog fakulteta i Veće društveno-humanističkih nauka Univerziteta u Beogradu.

Pomenute malverzacije s knjigom ne bi trebalo da me čude imajući u vidu sledeću tačku ovog prigovora. Etičkoj komisiji Filološkog fakulteta upućena su dva zahteva za utvrđivanje neetičkog ponašanja kandidata čije je izveštaje potpisivala upravo predložena kandidatkinja (jedan od njih pre bezmalo pet meseci). Imao sam uvid u inkriminisane radove u oba slučaja i mogu reći da sam zabrinut zbog toga ko su oštećeni međunarodni autori i izdavači.

Prema Zakonu o visokom obrazovanju (član 75) i Pravilniku o studentskom vrednovanju pedagoškog rada nastavnika i saradnika, podaci o vrednovanju nastavnika i saradnika uzimaju se u obzir prilikom izbora u zvanje. U konkursnoj dokumentaciji ne postoji nikakav dokaz o ispunjenosti ovog uslova. Netačna je, dakle, tvrdnja komisije da je pedagoški rad predložene kandidatkinje pozitivno ocenjen, jer o tome u konkursnoj dokumentaciji ne postoje nikakvi podaci. Nesavesno i neodgovorno prikazivanje činjenica u izveštajima o nastavnom i naučnoistraživačkom radu zabranjeno je Etičkim kodeksom univerziteta u Beogradu.

Ne mogu a da se ne osvrnem i na komentar predložene kandidatkinja na zahtev pravne službe fakulteta da dostavi dopunu konkursne dokumentacije. Dok bi neki pred

¹ Ove knjige nema u izveštaju komisije za izbor ove kandidatkinje u zvanje vanrednog profesora iz 2013. godine.

zakonom jednaki građanin bio šokiran činjenicom da ga neko na ovaj način favorizuje, na zahtev da dostavi konkursom propisano Uverenje o državljanstvu, Izvod iz matične knjige rođenih i overene kopije diploma, predložena kandidatkinja je napisala: „više nego besmisleno da se od mene iznova traži dokumentacija na osnovu koje je, između ostalog, fakultet i akreditovan, i koja je odavno u posedu fakulteta“.² Ne mogu da zamislim da se ovakva prilika pruži nekom „spoljašnjem“ kandidatu (a ni mnogim „unutrašnjim“). Verovatno bi, bar po mišljenju nekih, najbolje bilo da univerzitet ukine javne konkurse, uvede internu evaluaciju, pa ko god je već zaposlen, ispunjavao uslove propisane odgovarajućim aktima ili ih NE ispunjavao, bude, kao u dobra stara vremena samoupravnog socijalizma, izabran u više zvanje. Kakvom bi srozavanju ugleda i međunarodne pozicije Univerziteta u Beogradu to vodilo, druga je priča.

Opštepoznato je da je Univerzitet u Beogradu 2018. pao na Šangajskoj listi. Kao člana Šangajske komisije smatram da su prakse opisane u ovom tekstu štetne po status i pozicioniranje Univerziteta u Beogradu.

Na osnovu svega navedenog, očekujem da Izorno veće Filološkog fakulteta ne prihvati izveštaj komisije, jer komisija predlaže za izbor kandidata koji ne ispunjava uslove konkursa i koji je predao nepotpunu i nevalidnu dokumentaciju na konkurs. Naglašavam da su u raspisivanju konkursa, formiranju komisije i njenom izveštaju prekršeni Zakon o visokom obrazovanju, Statut Univerziteta u Beogradu, Statut Filološkog fakulteta, Pravilnik o načinu i postupku sticanja zvanja i zasnivanja radnog odnosa nastavnika Univerziteta u Beogradu, Pravilnik o minimalnim uslovima za sticanje zvanja nastavnika na Univerzitetu u Beogradu, Pravilnik o studentskom vrednovanju pedagoškog rada nastavnika i saradnika i Kodeks profesionalne etike Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu,

21. februara 2019.

Stanko Stojiljković,

gl. urednik naučnog
magazina Galaksija

² Istog datuma predata je i Izjava o izvornosti.